МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНОЮ (НІМЕЦЬКОЮ) МОВОЮ
підготовки магістра

спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
освітньо-професійної програми Середня освіта. Біологія, здоров'я людини

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Наукова комунікація іноземною (німецькою) мовою» підготовки магістрів, галузі знань А Освіта; спеціальності А4 Середня освіта, предметна спеціальність А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Біологія, здоров'я людини.

Розробники: Дубчук Мирослава Ярославівна, старший викл. кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: _____ __ (Коцун Л. О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Хникіна О. О.

© Дубчук М.Я., 2025р.

І. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузі знань, спеціальності, освітні програми, освітній ступінь</th><th>Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Заочна форма навчання</td><td rowspan="4">галузі знань:
А Освіта;
спеціальності:
А4 Середня освіта,
предметна спеціальність
А4.05 Середня освіта
(Біологія та здоров’я людини),
за ОПП: Середня освіта.
Біологія, здоров’я людини.</td><td>Нормативна</td></tr>
<tr><td>Рік навчання 1</td></tr>
<tr><td>Семестр 1</td></tr>
<tr><td>Кількість годин/кредитів 90/ 3</td><td>Практичні:_10_год.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">ІНДЗ: немає</td><td>Самостійна робота: 68 год.</td></tr>
<tr><td>Консультації: 12 год.</td></tr>
<tr><td>Форма контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Мова навчання</td><td>Німецька</td></tr>
</table>

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Викладачі:

Дубчук Мирослава Ярославівна, старший викладач кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей.

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій.

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей та на сайті кафедри: https://eenu.edu.ua/uk/chairs/inozemnih-mov-prirodnicho-matematichnih-specialnostey

ІІІ. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

ОК **«Наукова комунікація іноземною (німецькою) мовою»** » формує у студентів системи знань про сутність, характер, структуру, закономірності і методологію наукових досліджень у фаховій галузі та вмінь організувати, проводити і представляти власні наукові дослідження іноземною мовою.

2. Постреквізити

Освітній компонент «**Наукова комунікація іноземною (німецькою) мовою**» забезпечить здобувачам повноцінну участь у міжнародній науковій спільноті, сприятиме плануванню, проведенню та професійному представленню своїх наукових результатів німецькою мовою, широкому використанню освітнього ресурсу іноземною мовою під час педагогічної практики та у майбутній професійній діяльності.

3. Мета ОК

Метою вивчення освітнього компонента «Наукова комунікація іноземною мовою» є ознайомлення студентів з основними рисами німецького наукового стилю, особливостями риторики, стилістики та жанрової організації сучасного німецькомовного наукового дискурсу; формування базових навичок побудови та написання німецькою мовою наукових текстів різних жанрів (анотацій, наукових статей, тез доповіді, рецензії); формування навичок реферування наукових текстів німецькою мовою; організації та проведення наукової конференції; написання науково-дослідницького проєкту на здобуття гранту для навчання в німецькомовних країнах; формування навичок написання автобіографічних даних та офіційних листів, необхідних для підготовки відповідних аплікацій.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність використовувати знання державної та іноземної мов усно і письмово в межах професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність використовувати потенціал цифрових освітніх та сучасних інформаційних і комунікаційних ресурсів у професійній діяльності.

ЗК 8. Здатність проводити наукові дослідження за предметною спеціальністю на відповідному рівні, розробляти, управляти та реалізовувати наукові та освітні проєкти.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

ФК1. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою, виявляти мовну стійкість і відповідальність у дотриманні мовного законодавства; забезпечувати належний рівень володіння іноземною мовою, необхідний для виконання професійної діяльності.

ФК 3. Здатність добирати і впроваджувати в освітній процес сучасні методики

і технології навчання, моделювати зміст освіти, здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти.
ФК 6. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати цифрові технології в освітньому процесі для реалізації різних форм навчання, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Демонструвати достатні знання, вміння, навички спілкування усно та письмово державною та
іноземною мовами з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому
середовищі.
ПРН 6. Використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційно-комунікаційні технології для пошуку,
опрацювання та аналізу професійно важливих знань із різних джерел для забезпечення ефективності
освітнього процесу та реалізації різних форм навчання (змішаного, дистанційного тощо).
ПРН 14. Демонструвати вміння планувати і проводити науково-дослідницьку діяльність за предметною
спеціальністю з підготовкою наукових праць та звітів, апробацією та впровадженням результатів досліджень
у професійну діяльність.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю /Бали
Змістовий модуль 1. Besonderheiten von wissenschaftlichen Texten					
Тема 1. Anredeformen in wissenschaftlichem Deutsch.	14	3	10	1	ДС, РМГ, УО / 5
Тема 2. Grammatische Besonderheiten von wissenschaftlichen Still.	14	3	10	2	УО, РМГ / 5
Тема 3. Methoden der Übersetzung von äquvalentlosen Lexik.	12	1	10	2	УО, РМГ / 5
Тема 4. Besonderheiten von Interpunktion in Wissenschaftsdeutsch.	18	1	12	2	УО, РМГ, РА / 5

Разом за модулем 1	**58**	**8**	**42**	**7**	**20**
Змістовий модуль 2. 2. Forschungsarbeit Projekte					
Тема 5. Gebrauch von Neologismen, Internationalismen und Phraseologismen in moderner Deutsch.	20	1	16	2	УО, РМГ / 5 ТД / 5
Тема 6. Forschungsprojekte in moderner Deutsch.	12	1	10	3	УО, РМГ / 10
Разом за модулем 2	**32**	**2**	**26**	**5**	**20**
Види підсумкових робіт					
Підсумкова контрольна робота 1					**Т / 30**
Підсумкова контрольна робота 2					**Т / 30**
Всього годин/Балів	**90**	**10**	**68**	**12**	**100**

Методи та форми контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ТД – тези доповіді, А – анотація, РМГ – робота в малих групах, КР – контрольна робота, Р – реферат, УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин	Питання для самостійного опрацювання
1.	**Тема 1. Anredeformen in wissenschaftlichem Deutsch.**	10	Шмідт Драйер Основи наукового стилю німецької мови : Навчальний посібник для студентів, аспірантів, науковців. – Вид. 2-е. / Д. Шмідт – Київ: ПАІС, 2002. Verhalten bei den Wissenschaftlichen Veranstaltungen Übung. 3, S. 21; Stillen im Schreiben. Üb. 9, S. 22.
2.	Тема 2. Grammatische Besonderheiten von wissenschaftlichen Still.	10	Шмідт Драйер Основи наукового стилю німецької мови : Навчальний посібник для студентів, аспірантів, науковців. – Вид. 2-е. / Д. Шмідт – Київ: ПАІС, 2002. Bildung und Gebrauch von Konjunktiv 2 und Konjunktiv 1 Üb. 44, S. 91. Verarbeiten den Artikel zu wissenschaftlichen Still
3.	**Тема 3. Methoden der Übersetzung von äquvalentlosen Lexik.**	10	Praktikum in Übersetzung : Lehrbuch / nach Redaktion von M. Holz: Berlin, „Verlag für Deutsch“, 2018. S. 28-35. Schreiben eine Zusammenfassung für den

			Artikel „Perspektiven von elektrischen Autos“ Seit 14.
4.	**Тема 4. Besonderheiten von Interpunktion in Wissenschaftsdeutsch.**	12	Praktikum in Übersetzung : Lehrbuch / nach Redaktion von M. Holz: Berlin, „Verlag für Deutsch“, 2018. S. 36-41. Schreiben eigene Schlussfolgerungen und Zusammenfassung für eigene Forschung
5.	**Тема 5. Gebrauch von Neologismen, Internationalismen und Phraseologismen in moderner Deutsch.**	16	Шмідт Драйер Основи наукового стилю німецької мови: Навчальний посібник для студентів, аспірантів, науковців. – Вид. 2-е. / Д. Шмідт – Київ: ПАІС, 2002. S. 54-65. Schreiben ihre eigene Konferenz-Zusammenfassung in 200-250 Worte, die auf ihre eigene Forschung basiert.
6.	**Тема 6. Forschungsprojekte in moderner Deutsch.**	10	Шмідт Драйер Основи наукового стилю німецької мови: Навчальний посібник для студентів, аспірантів, науковців. – Вид. 2-е. / Д. Шмідт – Київ: ПАІС, 2002. S. 68-77. Schaffung von eigener Forschungspapier Üb. 34, S. 75.
	Разом:	**68**	

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента «Наукова комунікація іноземною мовою» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень студентів. Завдання підсумкового контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформувати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Поточним контролем передбачені відповіді на практичних заняттях, що має на меті перевірку рівня знань та мовленнєвих навичок, присутність на заняттях та виконання самостійних завдань. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за дві підсумкові контрольні роботи, становить **60**.

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

У разі відсутності з поважної причини на практичному занятті знання студента оцінюють за результатами усного опитування по темі, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями.

Якщо студент хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується підготовка та захист презентації на одну із запропонованих тем (на вибір).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність

непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza).

Політика щодо академічної доброчесності. *Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти* передбачає:

• самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

• посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

• дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

• надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних робіт заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється викладачем і може проводитись лише один раз згідно із розкладом проведення практичних занять. Відсутність студента на підсумковій контрольній роботі оцінюється у “0” балів. Повторне виконання підсумкової контрольної роботи для студента можливе за умови його відсутності з поважної причини відповідно до графіка, затвердженого кафедрою іноземних мов природничо-математичних спеціальностей.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за один змістовий модуль становить 20. Максимальна кількість балів за підсумкові контрольні робіти дорівнює **60**.

Підсумкова залікова оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної оцінок. Модуль зараховується студентові, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії. Рівень знань студента за поточний і підсумковий контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент, становить **100**. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або якщо здобувач освіти хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується підготовка та захист презентації на одну із запропонованих тем на вибір.

Орієнтовні теми презентацій до заліку

1. Berufliche Kommunikation im internationalen Umfeld

Dieses Thema behandelt, wie Menschen aus verschiedenen Ländern im beruflichen Kontext miteinander kommunizieren. Dabei geht es um kulturelle Unterschiede, Kommunikationsstile, Höflichkeitsformen, mögliche Missverständnisse und Strategien, um erfolgreiche internationale Zusammenarbeit zu schaffen.

2. Digitale Kommunikation im Unternehmen

Hier wird erklärt, wie professionelle Kommunikation über digitale Medien funktioniert: E-Mails, interne Chats, Videokonferenzen, Kollaborationstools und Netiquette. Außerdem geht es um typische Fehler, Datensicherheit und klare Ausdrucksweise im digitalen Arbeitsalltag.

3. Erfolgreiche Präsentationstechniken im Berufsleben

Das Thema zeigt Methoden für eine überzeugende Präsentation: klare Struktur, verständliche Sprache, Visualisierung von Informationen, Umgang mit Nervosität, nonverbale Signale und Interaktion mit dem Publikum. Es werden auch Beispiele guter und schlechter Präsentationen vorgestellt.

4. Konfliktmanagement und Kommunikation im Team

Es geht um Ursachen von Konflikten am Arbeitsplatz, Kommunikationsmodelle, aktives Zuhören, Ich-Botschaften, lösungsorientierte Gespräche und Mediation. Das Ziel: Konflikte früh erkennen, professionell ansprechen und produktiv lösen.

5. Bewerbungsgespräch und Selbstpräsentation

Dieses Thema beschreibt, wie man sich im Vorstellungsgespräch präsentiert: Aufbau eines deutschen Lebenslaufs, typische Fragen, passende Antworten, Körpersprache, Kleidung, Vorbereitung auf Online-Interviews und professionelle Selbstvorstellung (Elevator Pitch).

6. Interkulturelle Unterschiede im Geschäftsleben

Hier geht es um verschiedene Verhaltensnormen im internationalen Geschäftsleben: Begrüßungen, Zeitverständnis, Hierarchiedenken, Entscheidungsprozesse, Kommunikation direkt oder indirekt, Bedeutung von Gestik und Mimik sowie Praktiken in deutschsprachigen Ländern.

7. Zeitmanagement und Arbeitsorganisation

Das Thema erklärt Techniken wie Priorisierung (z. B. Eisenhower-Matrix), SMART-Ziele, To-do-Listen, Kalenderplanung, Pomodoro-Technik, Umgang mit Stress, Delegation und effiziente Arbeitsstruktur im Büroalltag.

8. Business-Etikette in deutschsprachigen Ländern

Hier wird gezeigt, wie man sich in Deutschland, Österreich und der Schweiz professionell verhält: formelle Anrede, Dresscode, Pünktlichkeit, Gesprächskultur, Regeln für Meetings, korrektes Schreiben von E-Mails sowie Umgang mit Kollegen und Vorgesetzten.

9. Kundenkommunikation und Servicequalität

Dieses Thema behandelt professionelle Kommunikation mit Kunden: bedarfsorientiertes Fragenstellen, aktives Zuhören, klare Informationen geben, Umgang mit Beschwerden, Konfliktvermeidung, Aufbau von Vertrauen und Techniken für hervorragenden Kundenservice.

10. Arbeitskultur und Kommunikation im modernen Büro

Es geht um Trends moderner Arbeitswelten: offene Büros, hybride Arbeitsmodelle, digitale Tools, Teamrollen, interne Kommunikation, Onboarding neuer Mitarbeiter und Prinzipien einer gesunden Unternehmenskultur wie Transparenz, Feedback und Zusammenarbeit

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

VII. Рекомендована література

Основна

1. Praktikum in Übersetzung : Lehrbuch / nach Redaktion von M. Holz: Berlin, „Verlag für Deutsch“, 2018. S. 195.
2. Белозьорова О. М., Корінь С. М. Німецька мова. Граматичний практикум, збірник граматичних вправ для високого рівня. Київ Видавництво «Ранок», 2013. 319 с.
3. Шмідт Драйер. Основи наукового стилю німецької мови: Навчальний посібник для студентів, аспірантів, науковців. Вид. 2-е. Київ: ПАІС, 2002. S. 288.

Додаткова

1 . Попряник Л.В. Deutsch für Fachleute: Практикум з перекладу з німецької мови текстів наукового змісту. Третє видання. Львів: Вид-во «Тезаурус», 2011. 136 с.
2.Приміч О.В. Лінгвістичні особливості інтернет-комунікації : матер. III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми лінгвістичної семантики». 2018. С. 103-108.
3.Шкіцька І.Ю. Основи академічної доброчесності : навч.-метод. посіб. Тернопіль ТНЕУ, 2018. 64 с.